

Pterocephalus perennis

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Pterocephalus* is afgeleid van de Griekse woorden *pteron* (πτερόν), wat 'vleugel' of 'veer' betekent, en *kephale* (κεφαλή), wat 'hoofd' betekent. Dit verwijst naar de geveerde of harige pappus (kroon van borstelharen of schubben) op de vruchtjes, waardoor de zaadhoofdjes een pluizig of bevederd uiterlijk krijgen. De soortaanduiding *perennis* is Latijn en betekent 'meerjarig' of 'overblijvend', wat aangeeft dat het een vaste plant is die meerdere jaren leeft. Een veelgebruikte, hoewel niet-officiële, Nederlandse naam voor dit geslacht is Veerkop.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

De soort behoort tot de familie Caprifoliaceae, een familie die pas recentelijk is uitgebreid met onder andere de Dipsacaceae (kaardebolachtigen), waar *Pterocephalus* traditioneel toe werd gerekend. Het deelt kenmerken met andere soorten in deze familie, zoals een hoofdjesachtige bloeiwijze.

- Rijk: Plantae
- Orde: Dipsacales
- Familie: Caprifoliaceae (Kamperfoeliefamilie)
- Geslacht: *Pterocephalus*
- Soort: *P. perennis*

Synoniemen

Een belangrijk synoniem, dat de botanische geschiedenis en verwantschap met andere planten benadrukt, is het basioniem *Scabiosa pterocephala* L. Dit geeft aan dat de plant oorspronkelijk door Linnaeus in het geslacht *Scabiosa* (duifkruid) werd geplaatst. De plant is ook bekend onder de naam *Pterocephalus parnassi*, wat nu vaak als een synoniem of ondersoort wordt beschouwd.

Variëteiten en cultivars

De meest bekende en in de handel voorkomende vorm is de ondersoort *Pterocephalus perennis* subsp. *bellidifolius*. Deze ondersoort is compacter en wordt gewaardeerd om zijn matvormende groeiwijze. Er zijn weinig benoemde cultivars van de typesoort *P. perennis* beschikbaar, de plant wordt meestal aangeboden als de botanische soort of als de genoemde ondersoort.

Familie

P. perennis behoort tot de Caprifoliaceae, de Kamperfoeliefamilie. Binnen deze familie werd het geslacht *Pterocephalus* eerder ingedeeld bij de Dipsacaceae (Kaardebolachtigen), die nu als onderfamilie Dipsacoideae onder de Caprifoliaceae vallen. De bloeiwijze in hoofdjes met een harige pappus is typerend voor deze groep.

Hoogte

Dit is een laagblijvende, kruidachtige vaste plant die een zode of mat vormt. De bladrozetten blijven laag bij de grond, en de bloeistengels reiken doorgaans tot een hoogte van 10 tot 20 centimeter.

Bloemkleur

De bloemen staan in kleine, hoofdjesachtige bloeiwijzen die op duifkruid lijken (*Scabiosa*). De bloemkleur is lichtroze tot mauve of paarsroze. Na de bloei ontwikkelen zich de opvallende, pluizige zaadhoofden die ook sierwaarde hebben.

Bladkleur

Het blad van de plant is blauwgroen tot grijsgroen van kleur. De bladeren zijn behaard, met gegolfde of ingesneden randen, en staan in rozetten. Een belangrijk kenmerk is dat de plant wintergroen (bladhoudend) is, vooral in mildere klimaten.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *P. perennis* is gedurende de zomer. Dit loopt meestal van juli tot en met augustus, soms doorlopend tot in september, vooral als de uitgebloeide bloemen worden verwijderd.

Standplaats

De plant is een typische rotsplant en gedijt het beste op een standplaats in de volle zon. De bodem moet zeer goed doorlatend, droog tot normaal, en bij voorkeur steenachtig zijn. Het is ook een kalkminnende plant. Door zijn mediterrane, alpiene herkomst heeft hij een hekel aan natte voeten, vooral in de winter.

Herkomst

Pterocephalus perennis is van oorsprong een mediterrane en alpiene plant. De soort komt met name uit Griekenland, waar het groeit in rotsachtige, bergachtige gebieden, zoals de berg Parnassos (vandaar de oude naam *Pterocephalus parnassi*).

Soort gewas

Het is een kruidachtige, zodevormende vaste plant (*herbaceous perennial*). Het wordt vaak gebruikt als rotsplant, bodembedekker of voor de voorrand van de border.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door zaad. Ook deling van de pol in het voorjaar is een geschikte methode. In de handel is de plant vaak ook als jonge plant verkrijgbaar.

Klimaatzone

Pterocephalus perennis is matig tot redelijk winterhard (indicatie USDA zone 5-8). Hij verdraagt vorst, maar de winterhardheid hangt sterk af van de bodemgesteldheid: een goed gedraineerde, droge standplaats is cruciaal om de winter te overleven zonder te rotten.

Insecten

De bloeihoofdjes van *P. perennis* trekken, net als die van duifkruid en andere Dipsacales, verschillende insecten aan, waaronder bijen en vlinders. De plant is een goede bron van nectar tijdens de zomermaanden.

Bronvermelding

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/9869/pterocephalus-perennis>

<https://www.rhs.org.uk/plants/99987/pterocephalus-perennis/details>

<https://www.rhs.org.uk/plants/132088/pterocephalus-perennis-subsp-bellidifolius/details>

https://www.picturethisai.com/care/Pterocephalus_perennis_subsp._perennis.html

<https://www.ipni.org/n/319629-1>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Pterocephalus</i> (gevederd hoofd, verwijst naar zaadpluis); <i>perennis</i> (meerjarig, vast)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Caprifoliaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Pterocephalus</i> , <i>Soort:</i> <i>P. perennis</i>
Synoniemen	<i>Scabiosa pterocephala</i> (Basioniem), <i>Pterocephalus parnassi</i>
Variëteiten en cultivars	<i>P. perennis</i> subsp. <i>bellidifolius</i> (meest voorkomende ondersoort)
Familie	Caprifoliaceae (Kamperfoeliefamilie, voorheen Dipsacaceae)
Hoogte	10 tot 20 centimeter
Bloemkleur	Lichtroze tot mauve/paarsroze
Bladkleur	Blauwgroen tot grijsgroen, bladhoudend
Bloeiperiode	Juli tot augustus (zomer)
Standplaats	Volle zon; zeer goed doorlatende, droge, stenige en kalkminnende grond
Herkomst	Mediterrane en alpiene gebieden (o.a. Griekenland)
Soort gewas	Kruidachtige, zodevormende vaste plant (<i>perennial herb</i>), rotsplant
Vermeerderingswijze	Zaad, deling van de pol (voorjaar)
Klimaatzone	Matig winterhard (droge winterstand cruciaal)
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan (nectarbron)